UCHWAŁA NR XXVI/131/2025
RADY MIEJSKIEJ W DOBREJ

z dnia 1 grudnia 2025 r.

w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028

Na podstawie art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r. poz. 49) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026-2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dobrej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

RADA MIEJSKA W DOBREJ

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Dobrej

Cezary Madaj

Załącznik
do uchwały Nr XXVI/131/2025 Rady Miejskiej w Dobrej z dnia 1 grudnia 2025 r.
w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2026-2028

Gmina Dobra

SPIS TREŚCI

WSTĘP 3

I. REGULACJE PRAWNE 5

1. Podstawy prawne 5
2. Zadania Gminy w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej 5

II . DIANOZA SPOŁECZNA GMINY DOBRA 8

1. Charakterystyka ogólna 8
2. Analiza i statystyka rodzin z tereny gminy Dobra objęta wsparciem Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej 12

III. CELE PROGRAMU 23

IV. ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU 27

V. REALIZATORZY PROGRAMU 34

VI. ADRESACI PROGRAMU 35

VII. FINANSOWANIE 35

VIII. MONITORING, EWALUACJIA , SPRAWOZDAWCZOŚĆ 35

XI. PODSUMOWANIE 36

WSTĘP

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, w której przebiega rozwój psychoemocjonalny człowieka. To właśnie w rodzinie rodzice lub opiekunowie przekazują kluczowe wartości i przekonania dotyczące świata. Oddziaływania, jakie zachodzą między członkami rodziny mogą wspierać ich funkcjonowanie lub wykazywać destrukcyjny charakter. W rodzinie dzieci uczą się umiejętności społecznych, uczą się autonomii oraz regulacji emocji. Wszystkie zachodzące w niej procesy mają ogromny wpływ na dorosłe życie i wybory. Kiedy dysfunkcyjny staje się chociażby jeden element w rodzinie wszystkich jej członków dotykają konsekwencje. Najpoważniejsze zjawiska dysfunkcyjne w rodzinie to: bezrobocie, brak umiejętności i przygotowania do opieki i wychowania dzieci, alkoholizm, uzależnienie narkotykowe, ubóstwo, przestępczość rodziców, konflikty społeczne i wewnątrz rodziny. W przypadku rodzin dysfunkcyjnych atmosfera w domu jest pełna napięcia i nieufności. Członkowie rodziny nie tworzą bezpiecznego otoczenia dla dziecka do rozwoju. Nadużycia i zaniedbania hamują rozwój zaufania dzieci do świata, do innych, a także do samych siebie. Później jako dorośli, osobom tym może być trudno zaufać innym i własnym osądom, a poczucie własnej wartości może zostać stale zaburzone. Z rodziną dysfunkcyjną pracują głównie: pracownik socjalny i asystent rodziny, razem z nimi często również pedagog szkolny, kurator sądowy, terapeuta rodziny, lekarz i pielęgniarka środowiskowa, policjant dzielnicowy, terapeuta od uzależnień. Praca z rodziną jest trudna i musi opierać się na współpracy z otoczeniem rodziny (bliższym i dalszym) oraz zapewnieniu dostępu do specjalistycznego poradnictwa. Pokonanie skutków dysfunkcyjnych rodzin może wydawać się trudne, ale nie jest to niemożliwe.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcjonalną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Do zjawisk patologicznych zalicza się: alkoholizm, narkomanię, przestępczość oraz przemoc domową. Są one najczęstszymi przyczynami niedostosowania społecznego dzieci.

Stworzenie lokalnego systemu wspierania rodziny daje możliwość świadczenia komplementarnego wsparcia rodzinom, które stają się bezradne i marginalizowane. W systemie takim ważne jest, by prowadzone działania oprzeć na przekonaniu, że naturalnym i koniecznym środowiskiem wychowania dziecka jest rodzina. W pierwszej kolejności system ten powinien być nastawiony na pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny, zanim nastąpi rozkład więzi rodzinnych oraz zaistnieją okoliczności zmuszające do rozłączenia rodziny. Należy przy tym pamiętać, iż efektywna praca z rodziną musi być stała, intensywna i dotyczyć jej ważnych problemów.

Niniejszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Dobra został opracowany w Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobrej. Jest on zgodny z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej , który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny". Program został opracowany na lata 2026-2028.

Zgodnie z założeniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wszystkie ujęte w niej działania są:

„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami".

Program jest propozycją zintegrowanych i planowanych kierunków działań w odniesieniu do mieszkańców Gminy . Prezentowany program jest zgodny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dobra.

I. REGULACJE PRAWNE

1. Podstawy prawne

Program Wspierania Rodziny w Gminie Dobra będzie realizowany m.in. w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ;
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ;
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ;
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej ;
- ustawa z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii ;
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 ;
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny ;
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" ;
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. kodeks rodzinny i opiekuńczy ;
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997r;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dobra na lata 2021-2026.

2. Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zadania Gminy w zakresie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej określone są w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (t. j. Dz.U. z 2025r., poz. 49) w art. 176, art. 177, art. 178, oraz art.179, które brzmią następująco:

Art. 176 (zadania własne gminy)

„Do zadań własnych gminy należy:

1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;

2)tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;

3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;

4) finansowanie:

a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

6) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3, w terminie:

a) do dnia 31 stycznia danego roku - za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,

b) do dnia 31 lipca danego roku - za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy."

Art. 177 (Zadania zlecone realizowane przez gminę)

1. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187a ust. 1. (Rada Ministrów może przyjąć rządowy program wsparcia rodzin z dziećmi ust. 1).

2. Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

Art. 178 (Osoby uprawnione do prowadzenia postępowań)

Burmistrz może upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub kierownika innej jednostki

organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

Art. 179 (Roczne sprawozdania; gminne programy wspierania rodziny)

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku burmistrz składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

2. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, uchwala gminne programy wspierania rodziny.

II. DIAGNOZA SPOŁECZNA GMINY DOBRA

1. Charakterystyka ogólna

Gmina Dobra została utworzona uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu z dniem 29 grudnia 1972 roku z siedzibą Gminnej Rady Narodowej w Dobrej w powiecie tureckim.

Gmina Dobra położona jest w powiecie tureckim we wschodniej części makroregionu Niziny Południowowielkopolskiej. Krajobraz gminy definiują trzy spośród trzynastu mezoregionów tej niziny:

- Wysoczyzna Turecka zajmuje środkową i zachodnią część Gminy;
- Kotlina Kolska zajmuje północno – wschodnią część Gminy (dolina Warty);
- Kotlina Sieradzka południowo – wschodnią część Gminy.

Krajobraz Gminy definiują również Dolina Warty, Dolina rzeki Teleszyny oraz sztuczny zbiornik retencyjny Jeziorsko, który jest tylko częściowo położony w granicach administracyjnych Gminy Dobra. W związku z powyższym Gmina posiada duże walory przyrodniczo-krajobrazowe.

Gmina Dobra graniczy z 8 gminami:

- Przykona (od północy);
- Uniejów (od północnego - wschodu);
- Poddębice (od wschodu);
- Pęczniew (od południowego - wschodu);
- Warta (od południa);
- Goszczanów (od południa);
- Kawęczyn (od zachodu);
- Turek (od południowego - zachodu).

Gmina Dobra jest gminą o charakterze miejsko-wiejskim, ma bardzo dobre położenie w stosunku do większych ośrodków miejskich. Od Łodzi jest oddalona o ok 70 km, a od Poznania ok 150 km. Głównym ośrodkiem administracyjnym, handlowym i gospodarczym gminy jest miasto Dobra. Gmina zajmuje powierzchnię 132 km², w tym miasto 1,8 km².

Strukturę terytorialną Gminy tworzy Miasto Dobra oraz 34 miejscowości skupione w 27 sołectwach: Stefanów, Żeronice, Ugory, Moczydła, Dąbrowica, Stawki, Józefów, Łęg Piekarski, Januszówka, Zagaj, Szymany, Chrapczew, Długa Wieś, Mikulice, Potworów, Czajków, Linne,

Rzechta, Piekary, Wola Piekarska, Skęczniew, Strachocice Kol, Miłkowice, Strachocice Wieś, Rzymsko, Rzymsko BG, Ostrówek.

Struktura ludności Gminy Dobra przedstawia się następująco:

Na koniec 2024 roku gminę Dobra zamieszkiwało 5781 osób, w tym 2924 kobiet i 2 857 mężczyzn.

- osoby w wieku przedprodukcyjnym od 0 do 17 lat stanowiły / kobiety 505 , mężczyźni 531 /
- osoby w wieku produkcyjnym w tym kobiety od 18 roku życia do 59 lat i mężczyźni od 18 roku życia do 64 lat stanowiły / kobiety 1533 , mężczyźni 1822 /
- osoby w wieku poprodukcyjnym w tym kobiety od 60 lat i więcej i mężczyźni od 65 i więcej stanowiły / kobiety 886 , mężczyźni 504 /

W latach 2022-2024 liczba ludności spadła na ternie Gminy Dobra / liczba ludności w roku 2022 wynosiła 5886 , w roku 2023 wynosiła 5856 a w roku 2024 wyniosła 5781 /
Średni wiek mieszkańców wynosi 42,3 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Źródło: opracowane na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Dobrej

Sytuacja na rynku pracy Gminy Dobra przedstawia się następująco ;

Ogółem 68 osób z terenu Gminy Dobra w roku 2024 było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Turku z tego 42 osoby stanowiły kobiety a 26 osób to mężczyźni . Osoby bezrobotne z Gminy Dobra stanowią 5,6 % w skali Powiatu Tureckiego .

Z danych statystycznych PUP Turek wynika pośród wszystkich osób 68 bezrobotnych z Terenu Gminy Dobra;

- 52 osoby / w tym 36 kobiet / to osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy ,
- 25 osób / w tym 19 kobiet/ to osoby do 30 roku życia ,
- 13 osób / w tym 10 kobiet / to osoby do ukończenia 25 roku życia ,
- 19 osób / w tym 9 kobiet / to osoby powyżej 50 roku życia ,
- 28 osób / w tym 19 kobiet / to osoby długotrwale bezrobotni ,

- 13 osób / w tym 13 kobiet / to osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do ukończenia 6 roku życia
- 9 osób / w tym 8 kobiet / to osoby z niepełnosprawnościami ,
- 60 osób / w tym 38 kobiet / to osoby poprzednio pracujące ,
- 3 osoby / w tym 2 kobiety / to osoby zwolnione z przyczyn zakładu pracy ,
- 54 osoby / w tym 33 kobiety / to osoby zamieszkujące na wsi ,
- 5 osób / w tym 2 kobiety / to osoby posiadające gospodarstwo rolne ,
- 4 osoby / w tym 2 kobiety / to osoby do 12 miesięcy od zakończenia szkoły ,
- 24 osoby / w tym 14 kobiet / to osoby bez kwalifikacji zawodowych ,
- 12 osób / w tym 8 kobiet / to osoby bez doświadczenia zawodowego ,
- 13 kobiet po urodzeniu dziecka ,
- 5 osób / w tym 4 kobiety / z prawem do zasiłku dla bezrobotnych.

W dalszym ciągu większość osób bezrobotnych z terenu Gminy Dobra stanowią kobiety.

Źródło: opracowane na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Turku / stan na 31.12.2024r /

Infrastruktura mieszkaniowa w Gminie Dobra ;

W roku 2024 w zasobach mieszkaniowych gminy znajdowały 64 mieszkania komunalne.

Źródło: opracowane na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Dobrej

Organizacja placówek oświatowych i opiekuńczych w Gminie Dobra ;

W roku szkolnym 2023/2024 gmina Dobra była organem prowadzącym dla dwóch przedszkoli publicznych: Przedszkola Samorządowego w Dobrej i Przedszkola Samorządowego w Piekarach oraz 2 szkół podstawowych: Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. Henryka Sienkiewicza w Dobrej oraz Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Piekarach działających w formie dwóch zespołów szkolno-przedszkolnych:

1) Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Dobrej

2) Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Piekarach

Liczba uczniów w szkołach i przedszkolach przedstawiała się następująco;

- Szkoła Podstawowa w Dobrej -299 uczniów ,
- Przedszkole w Dobrej – 143 uczniów,
- Szkoła Podstawowa w Piekarach 92 uczniów,

- Przedszkole w Piekarach 31 uczniów,

Wykaz szkół poza gminą Dobra, gdzie uczniowie zameldowani na terenie Gminy Dobra spełniają obowiązek szkolny ;

- Zespół Szkół w Przykonie - 16 uczniów
- Zespół Placówek edukacyjno-Wychowawczych w Turku - 6 uczniów
- Szkoła Podstawowa w Jeziorsku – 10 uczniów
- Szkoła Podstawowa w Sarbicach - 4 uczniów
- Szkoła Podstawowa w Uniejowie – 2 uczniów
- szkoły podstawowe na terenie miasta Turek -10 uczniów
- Zespół Placówek Edukacyjno-Wychowawczych i Rehabilitacyjnych w Stemplewie – 1 uczeń
- szkoły za granicą Polski - 2 uczniów

Na terenie gminy Dobra opiekę nad dziećmi od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3 sprawuje Żłobek Samorządowy w Dobrej. Żłobek od września 2023 roku dysponuje 24 miejscami dla dzieci.

Źródło: opracowane na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Dobrej

Na terenie gminy funkcjonuje jednostka wsparcia dla osób uzależnionych Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) w Dobrej , która realizuje zadania związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem skutkom uzależnień w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony rodzin i dzieci. Działania komisji koncentrują się na wspieraniu rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz zapewnianiu dzieciom bezpiecznego i sprzyjającego rozwojowi otoczenia. GKRPA podejmuje interwencje w przypadku zagrożenia dobra dziecka wynikającego z uzależnienia jednego lub obojga rodziców. Może wszcząć procedurę zobowiązania do leczenia odwykowego, a także współpracować z sądem rodzinnym, ośrodkiem pomocy społecznej, szkołami i policją w celu ochrony praw dziecka. W sytuacjach występowania przemocy domowej komisja uczestniczy w procedurze „Niebieskie Karty", wspierając działania zespołów interdyscyplinarnych. Ważnym aspektem pracy komisji jest również profilaktyka – organizowanie i finansowanie programów edukacyjnych, zajęć profilaktycznych w szkołach oraz form wsparcia dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, w tym kolonii, półkolonii czy zajęć pozalekcyjnych. Celem GKRPA jest nie tylko ograniczanie skutków uzależnień, ale także wczesna interwencja i wspieranie rodzin w kryzysie. W Dobrej działa Punkt konsultacyjny dla

osób uzależnionych i współuzależnionych . Celem działalności Punktu jest udzielanie pomocy poprzez świadczenie usług psychospołecznych i prawnych, a w szczególności ochrony przed przemocą domową poprzez zwiększenie dostępu do pomocy terapeutycznej.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. o **kuratorach sądowych**, kurator sądowy jest organem wykonawczym sądu i realizuje zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu. Działania pomocowe realizowane przez kuratorów mają charakter niematerialny i dotyczą umożliwienia właściwego wykonywania władzy rodzicielskiej. Teren gminy Dobra jest objęty działalnością **Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Turku** . Z informacji przekazanych przez Kuratora Sądowego wynika, iż w 2024 roku Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Turku realizował na terenie Gminy Dobra łącznie 20 nadzorów. 14 nadzorów w rodzinach, w których – na mocy postanowień sądu – została ograniczona władza rodzicielska. Ponadto, 4 nieletnich zostało objętych nadzorem kuratora w związku z przejawami demoralizacji. W 2 rodzinach prowadzony był natomiast nadzór kuratorski w związku z występującym problemem uzależnienia od alkoholu.

Źródło: opracowane na podstawie danych Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Turku.

2. Analiza i statystyka rodzin z terenu gminy Dobra objęta wsparciem Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej

W naszym kraju prawo, na którym opiera się pomoc społeczna jest dostosowane do aktualnych potrzeb społecznych, które określane są poprzez warunki zubożenia społeczeństwa. Ich celem jest zabezpieczenie egzystencjalnych potrzeb obywatela oraz zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego.

Pomoc społeczną rodzinie i dziecku w gminie świadczy Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej . Jednostka ta realizuje zadania wynikające m.in. z takich aktów prawnych, jak: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci , ustawa o karcie dużej rodziny. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej działa na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców gminy, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej. Jego podstawowym

celem jest wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu problemów, które przekraczają ich własne możliwości, oraz tworzenie warunków sprzyjających osiąganiu życiowej samodzielności i integracji społecznej. Poprzez indywidualne podejście do potrzeb każdego człowieka, Ośrodek podejmuje działania ukierunkowane na zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, wzmacnianie potencjału społecznego oraz rozwijanie lokalnych form wsparcia i solidarności. Dąży przy tym do budowania społeczeństwa opartego na empatii, odpowiedzialności i wzajemnym szacunku. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w swoich działaniach obejmuje wsparciem rodzinę oraz osoby samotne.

Poniższe tabele prezentują dane dotyczące beneficjentów objętych przez MGOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej, rodzaju uzyskanej pomocy a także przyczyn przyznawania pomocy.

Tabela 1. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	178	194	171
liczba rodzin ;	122	128	117
w tym na wsi	87	81	71
liczba osób w rodzinach	286	294	258

Źródło: opracowane na podstawie danych Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej

Tabela 2. Struktura demograficzna beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2024 r.

grupa wiekowa	liczba osób
0-17 lat	105
18-25	15
26-35	39
36-45	36
46-55	28
56-65	39
66 i więcej	38
razem	**300**

Źródło: opracowane na podstawie danych Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej

Tabela 3. Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej w 2024 r.

Praca socjalna	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
	647	648	647	756	757	758

Źródło: opracowane na podstawie danych Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej

Tabela 4. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2022-2024

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
ubóstwo	6	6	9	6	6	11
sieroctwo	0	0	0	0	0	0
bezdomność	1	0	0	1	0	0
potrzeba ochrony macierzyństwa ;	20	19	17	122	103	93
w tym potrzeba ochrony wielodzietności	20	19	17	122	103	93
bezrobocie	20	18	25	36	38	49
niepełnosprawność	40	43	37	55	62	45
długotrwała lub ciężka choroba	28	34	30	38	51	47
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ;	12	12	10	45	46	35
w tym rodziny niepełne	9	10	8	30	34	24
w tym rodziny wielodzietne	2	2	2	12	12	11
przemoc domowa	0	0	1	0	0	2
alkoholizm	2	1	1	3	2	2
narkomania	0	0	0	0	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	2	1	5	2	1
zdarzenie losowe	3	3	1	7	6	5
sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
klęska żywiołowa lub ekologiczna	7	0	0	19	0	0

Źródło: opracowane na podstawie danych Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2022-2024 ulegała wahaniom. Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez MGOPS

pomocą społeczną w 2024 r. wykazała, że największą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym 0-17 lat / dzieci objęte pomocą w formie posiłku w szkole i domu /.

W latach 2022-2024 najczęstszymi przyczynami przyznawania pomocy społecznej w gminie były niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba. W obu przypadkach na przestrzeni rozpatrywanego okresu liczba rodzin korzystających ze wsparcia ulegała wahaniom. Kolejnymi przyczynami udzielania pomocy były bezrobocie, a także potrzeba ochrony macierzyństwa i bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Bardzo często zdarza się, że w jednej rodzinie występuje kilka powodów trudnej sytuacji jednocześnie.

Dane dotyczące form wsparcia i charakterystykę rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2022-2024 przedstawiają kolejne tabele.

Tabela 5. Rodzaje wsparcia udzielanego przez MGOPS w latach 2022-2024

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
pieniężna	79	81	70	78	80	70	131	141	108
rzeczowa	103	120	108	56	67	62	155	213	192
pomoc udzielana wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	X	X	294	128	79	404	294	158
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	0	0	0	0	0	0
schronienie	0	0	2	0	0	2	0	0	4
usługi opiekuńcze	22	25	26	22	25	26	25	29	28
specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0	0	0	0
dzienne specjalistyczne usługi opiekuńcze	31	31	31	31	31	31	X	X	X

świadczone w ośrodku wsparcia											

opracowane na podstawie danych Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej

W latach 2022-2024 na terenie gminy najwięcej rodzin korzystało z pracy socjalnej. W mniejszym stopniu mieszkańcy korzystali z pomocy w formie wsparcia finansowego, głównie w postaci zasiłków oraz wsparcia w formie pomocy rzeczowej. Osoby niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, dla których pomoc w postaci usług opiekuńczych okazywała się niewystarczająca dla zaspokojenia ich podstawowych potrzeb życiowych, z uwagi na konieczność zapewnienia im całodobowej opieki (z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności), były kierowane przez MGOPS do domów pomocy społecznej. Z pomocy w postaci ciepłego posiłku przyznawanego w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 i lata 2024-2028 skorzystało ; w 2022 r. 88 dzieci i 50 osób dorosłych, w 2023 r. 109 dzieci i 57 osób dorosłych, a w 2024 r. 96 dzieci i 30 osób dorosłych .

Pracownicy Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej na bieżąco monitorowali sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Edukowano rodziców w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, prowadzono pracę socjalną z rodzinami, udzielano wskazówek, informacji i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, uzyskania poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe.

Tabela 6. Rodziny objęte opieką MGOPS w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba rodzin z dziećmi objętych opieką ośrodka	42	43	37
Liczba rodzin niepełnych	10	15	13

Źródło: opracowane na podstawie danych Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą – zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – otrzymać wsparcie od gminy w postaci asystenta rodziny. Wsparcie asystenta rodziny kierowane jest w szczególności do rodzin, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, natomiast istnieje szansa ich powrotu do rodziny biologicznej; rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej; rodzin, w których występują okresowe trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Aby wypełniać należycie zadania nałożone ustawą, asystent rodziny powinien mieć dostęp do dokumentów dotyczących dziecka i rodziny objętej asystą. Asystent musi wiedzieć, kto, w jakim zakresie i z jakim skutkiem podejmował działania na rzecz rodziny po to, aby ich nie powielać, lecz wypełniać te sfery, w których występują wyraźne trudności, zaniedbania i deficyty oraz te, w których działania nie były w ogóle podejmowane.

Asystent rodziny powinien mieć warunki do własnego rozwoju, sprawdzenia i wzmacniania swoich kompetencji oraz poszerzania wiedzy. Niezależnie bowiem od formy zatrudnienia, asystent rodziny jest pracownikiem jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, jednostki gminnej lub jednostki pracującej na zlecenie gminy. Ma więc takie same prawa i obowiązki, jak pozostali pracownicy oraz prawo do ochrony przewidzianej dla pracowników wykonujących zadania publiczne.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15. Praca asystenta nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie tej samej gminy. Nie może on też prowadzić postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę.

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystenta rodziny w gminie w analizowanym okresie.

Tabela 7. Asystentura rodziny w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba asystentów rodziny	1	1	1
liczba rodzin objętych wsparciem	16	16	15
Liczba rodzin zobowiązanych przez Sąd do pracy z asystentem rodziny	1	3	4

Źródło: opracowane na podstawie danych Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej

W związku z wejściem w życie dnia 1 stycznia 2017 r. ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin **„Za życiem"** do kręgu odbiorców usług asystenta rodziny doszły także kobiety w ciąży, ich rodziny oraz rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o zdiagnozowanym ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Pomoc tym osobom i rodzinom polega m.in. na koordynowaniu poradnictwa i wsparcia możliwego do uzyskania ze strony różnych instytucji.

Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się na to dziecko jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W rozpatrywanym okresie 2022-2024 w gminie wypłacono 3 takie świadczenia.

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej w latach 2022-2024 przyznawał mieszkańcom gminy ;

- **Świadczenia rodzinne** to pomoc finansowa przyznawana przez państwo w celu wsparcia rodzin w wychowywaniu dzieci oraz zapewnieniu im odpowiednich warunków rozwoju.

  Przysługują one głównie rodzinom o niskich dochodach i obejmują różne formy wsparcia, takie jak zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku , świadczenie pielęgnacyjne czy zasiłek pielęgnacyjny

Tabela 8. świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2022-2024

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne	195	163	115
Liczba osób, którym decyzja przyznano świadczenia pielęgnacyjne	61	79	78
Liczba osób, którym decyzja przyznano zasiłek pielęgnacyjny	273	277	285

Źródło: opracowane na podstawie danych Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej

- **Świadczenia z funduszu alimentacyjnego** to forma wsparcia finansowego dla dzieci, które nie otrzymują zasądzonych alimentów od jednego z rodziców (najczęściej z powodu jego uchylania się od płacenia) zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów Świadczenie to wypłacane jest przez państwo, czyli z funduszu alimentacyjnego, a później podejmowane są działania w celu odzyskania tych pieniędzy od dłużnika alimentacyjnego.

Tabela 9. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane przez MGOPS

zakres danych	2022	2023	2024
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	17	16	19
liczba przyznanych świadczeń	238	241	233

Źródło: opracowane na podstawie danych Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, oprócz realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, zajmuje się także obsługą różnych form wsparcia dla mieszkańców gminy. Do jego kompetencji należy m.in. prowadzenie spraw związanych z **Kartą Dużej Rodziny, Wielkopolską Kartą Dużej Rodziny oraz Kartą Dużej Rodziny Gminy Dobra** która umożliwia rodzinom wielodzietnym korzystanie z licznych zniżek i ulg zarówno w instytucjach publicznych, jak i prywatnych.

Ośrodek przyjmuje również wnioski i realizuje wypłaty **stypendiów szkolnych** i **zasiłków szkolnych**, które stanowią pomoc materialną dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i mają na celu wyrównanie szans edukacyjnych. Ponadto MGOPS zajmuje się przyjmowaniem i rozpatrywaniem wniosków o **dodatki mieszkaniowe**, które stanowią

wsparcie dla osób mających trudności z pokryciem kosztów utrzymania mieszkania. Wszystkie te działania mają na celu poprawę warunków życia mieszkańców oraz wspieranie ich w pokonywaniu trudności bytowych.

Istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów związanych z przemocą domową pełni **Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Dobra**. Zespół Interdyscyplinarny stanowi kluczowy element lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Powoływany przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, działa na rzecz integrowania i koordynowania działań podejmowanych przez przedstawicieli różnych instytucji, takich jak jednostki organizacyjne pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także organizacje pozarządowe. Głównym zadaniem Zespołu jest zapewnienie spójnego i skutecznego systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy oraz podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc. Celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na poziomie lokalnym, inicjowanie i wspieranie działań profilaktycznych, a także podejmowanie interwencji w sytuacjach kryzysowych. Do jego zadań należy również monitorowanie skali przemocy domowej w gminie, analiza przypadków zgłaszanych przez instytucje oraz kierowanie spraw do odpowiednich Grup Diagnostyczno-Pomocowych w celu dalszego prowadzenia działań pomocowych.

Grupy Diagnostyczno-Pomocowe powoływane są w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego do pracy nad konkretnymi przypadkami przemocy domowej. Składają się z przedstawicieli instytucji działających w bezpośrednim kontakcie ze sprawą – w tym pracowników socjalnych, funkcjonariuszy Policji, pedagogów, psychologów, kuratorów sądowych czy przedstawicieli służby zdrowia. Grupy te realizują działania o charakterze diagnostycznym, pomocowym i monitorującym. Ich głównym celem jest opracowanie oraz wdrożenie indywidualnego planu pomocy, dostosowanego do sytuacji osoby doświadczającej przemocy. Grupy prowadzą także działania mające na celu motywowanie osób stosujących przemoc do zmiany postaw i uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych. Do zadań Grup należy także bieżące monitorowanie sytuacji rodzinnej, ocena skuteczności podejmowanych działań oraz dokumentowanie przebiegu sprawy. Zarówno Zespół Interdyscyplinarny, jak i Grupy Diagnostyczno-Pomocowe odgrywają istotną rolę w tworzeniu zintegrowanego systemu

przeciwdziałania przemocy domowej, w którym kluczowe znaczenie mają współpraca międzyinstytucjonalna, wymiana informacji oraz kompleksowe podejście do problemu.

Dane na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Dobra w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2022-2024

zakres danych	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Liczba powołanych zespołów interdyscyplinarnych	**1**	**1**	**1**
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	11	11	10
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	7
liczba spotkań grup diagnostyczno – pomocowych	19	26	43
liczba złożonych do ZI formularzy „Niebieskie Karty"	9	4	20
Liczba osób w rodzinach dotkniętych przemocą ;	19	25	37
W tym dzieci	13	10	14
Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny w związku z problemem przemocy	3	1	1
liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty"	4	0	2
liczba osób , które przystąpiły do programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową ;	0	1	3
W tym kobiety	0	0	1
W tym mężczyźni	0	1	3

Źródło: opracowane na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Dobrej

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Dobra wzorem lat ubiegłych były realizowane na wszystkich niezbędnych poziomach. Instytucje i podmioty starały się maksymalnie wspierać osoby i rodziny będące w trudnej sytuacji życiowej, ze szczególnym uwzględnieniem osób najsłabszych, w tym dzieci i młodzieży, osób niepełnosprawnych i starszych. Dzięki podejmowanym działaniom zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno – pomocowych wzrósł poziom świadomości u osób doznających przemocy i możliwości szukania przez nich wsparcia. Nadal głównym problemem w rodzinach objętych procedurą ,, Niebieskie Karty '' jest problem alkoholowy.

Pomoc społeczna to nie tylko pomoc pieniężna ale również poradnictwo specjalistyczne, psychologiczne, rodzinne oraz prawne. Jest ono świadczone osobom, a także rodzinom, które wykazuj potrzebę wsparcia w poradzeniu sobie z problemami życiowymi. Takie wsparcie jest darmowe, nie jest barny pod uwagę dochód, więc każdy mieszkaniec gminy może z niego skorzystać.

Mieszkańcy gminy oprócz podmiotów działających lokalnie, mogą korzystać ze wsparcia instytucji ponadlokalnych, regionalnych i ogólnopolskich takich jak np. ; Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku, Powiatowy Urząd Pracy w Turku , Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Turku , Komenda Powiatowa Policji w Turku , Prokuratura Rejonowa w Turku , Sąd Rejonowy w Turku , Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Turku, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Koninie , Państwowy Fundusz Rehabilitacji osób Niepełnosprawnych , Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu.

III.CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Celem głównym Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dobra na lata 2026-2028 jest rozwijanie oraz realizacja zintegrowanego systemu wsparcia sprzyjającemu prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny w Gminie Dobra , ze szczególnym uwzględnianiem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych. Działania podejmowane w ramach programu mają na celu zapewnienie kompleksowej, skoordynowanej pomocy, ukierunkowanej na rodziny, przeciwdziałanie kryzysom oraz wspieranie samodzielności i integracji społecznej mieszkańców.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Cel 1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej

Zadania:

- sporządzanie rodzinnego wywiadu środowiskowego w rodzinie przezywającej trudności,
- praca socjalna mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi,
- konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcje rodziny .

Cel 2. Zabezpieczanie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

Zadania:

- objęcie dożywianiem dzieci z przedszkoli i uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu Gminy w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu",
- monitorowanie zagrożeń dotyczących sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówkami służby zdrowia na terenie Gminy Dobra,
- zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej realizowane na zasadach wynikających z ustawy o pomocy społecznej obejmuje w szczególności

zapewnienie schronienia, posiłku i innych niezbędnych potrzeb dla osoby lub rodziny, która jest tego pozbawiona,

- zapewnienie pomocy materialnej realizowane na zasadach wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych ,
- zapewnienie pomocy materialnej - stypendia i zasiłki szkolne realizowane na zasadach wynikających z ustawy o systemie oświaty,
- zapewnienie pomocy materialnej realizowane na zasadach wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Cel 3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia

Zadania:

- umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu jej zamieszkania bądź w miejscu wskazanym przez rodzinę,
- pomoc w dostępie rodzinom przeżywającym trudności do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego w Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, Ośrodku Pomocy Społecznej i placówkach oświatowych, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pomoc w dostępie rodzinom do poradnictwa prawnego w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej udzielanej w punktach i obsługiwanej przez adwokatów i radców prawnych.

Cel 4. Zapobieganie powstania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących

Zadania:

- systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym placówkami służby zdrowia,
- motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia lub niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcia terapii leczenia uzależnień-

współpraca z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrej, podjęcie terapii dla osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową- współpraca z policją oraz Zespołem Interdyscyplinarnym,

- angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach podnoszących kompetencje zawodowe i motywujących do podjęcia zatrudnienia,
- angażowanie i motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznych warsztatów w celu podniesienia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, wzmocnienie poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową, pogłębienie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich,
- współpraca z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności z placówkami oświatowymi, policją, służbą zdrowia, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Turku w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym i społecznym.

Cel 5. Reintegracja rodzin

Zadania:

- pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny biologicznej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin poprze wsparcie asystenta rodziny.

Cel 6. Podejmowanie działań profilaktycznych

Zadania:

- udział w lokalnych kampaniach, których celem jest wzmocnienie rodziny i jej roli w społeczeństwie,
- specjalistyczne wsparcie,
- promocja rodziny i przeciwdziałanie zjawiskom zagrażającym jej prawidłowemu funkcjonowaniu ,
- zwiększenie efektywności usług świadczonych na rzecz rodziny ,
- wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży.

Cel 7. Wyjście rodziny z systemu pomocy społecznej

Zadania:

- podjęcie pracy zawodowej i zaprzestanie korzystania z wszelkich form pomocy społecznej.

IV . ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU

REALIZOWANE DZIAŁANIA	REALIZATORZYI PARTNERZY	TERMIN REALIZACJI
Zapewnienie rodzinom z problemami w sprawach opiekuńczo wychowawczych pomocy asystenta rodziny , udzielanie świadczeń z pomocy społecznej rodzina z trudna sytuacją materialną , aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia , pomoc w dostępie dzieci z rodzin wieloproblemowych do przedszkoli, żłobków, zapewnienie dzieciom z ubogich rodzin posiłków w szkole, pomoc w zaopatrzeniu dzieci w artykuły szkole i podręczniki , udzielanie dzieciom stypendiów i zasiłków szkolnych , praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi , współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującej się pomocą rodzinie , promocja i realizacja programów profilaktycznych , terapeutycznych , psychoedukacyjnych skierowanych do rodzin i dzieci, współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych , realizacja projektów na rzecz dzieci i młodzieży współfinansowanych z funduszy zewnętrznych , doskonalenie wiedzy i umiejętności kadry pracującej z dzieckiem i rodziną,	**MIEJSKO GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W DOBREJ**	**2026-2028**
Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw ukierunkowanych na promowanie i kształtowanie pozytywnych modeli życia rodzinnego, w tym m.in. uczestnictwo w kampaniach na rzecz	**URZĄD MIEJSKI W DOBREJ**	**2026-2028**

wzmacniania więzi rodzinnych , pomoc w dostępie dzieci z rodzin wieloproblemowych do przedszkoli, żłobków, realizacja projektów na rzecz dzieci i młodzieży współfinansowanych z funduszy zewnętrznych , doskonalenie kadry pomocy społecznej , wzbogacenie oferty edukacyjno – wychowawczych,		
Świadczenie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów rodzin zastępczych oraz wspieranie rodzin biologicznych w procesie reintegracji, zapewnienie dzieciom opieki zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo-wychowawczych ,udzielania wsparcia osobom usamodzielniającym się po opuszczeniu rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującej się pomocą rodzinie , działania korekcyjno – edukacyjne dla osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej, realizacja projektów na rzecz dzieci i młodzieży współfinansowanych z funduszy zewnętrznych , doskonalenie wiedzy i umiejętności kadry pracującej z dzieckiem i rodziną,	**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W TURKU**	**2026-2028**
Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.	**SĄD REJONOWY III WYDZIAŁ RODZINNY I NIELETNICH W TURKU**	**2026-2028**

Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo- resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskie Karty.	**KURATORZY SĄDOWI ZESPOŁU KURATORSKIEJ SŁUŻBY SĄDOWEJ W TURKU**	**2026-2028**
Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ,wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Edukowanie, profilaktyka oraz wsparcie osób dotkniętych problemem alkoholowym. Działania na rzecz rodzin z problemem alkoholowym, takie jak kierowanie osób na terapię, organizowanie programów wsparcia i profilaktyki dla rodzin. Włączanie się w kampanie i akcje na rzecz rodziny, współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującej się pomocą rodzinie , promocja i realizacja programów profilaktycznych , terapeutycznych , psychoedukacyjnych skierowanych do rodzin i dzieci,	**GMINNA KOMISJA DS.ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W DOBREJ**	**2026-2028**
Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskie Karty.	**ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY W DOBREJ**	**2026-2028**

Włączanie się w kampanie i akcje na rzecz rodziny, współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującej się pomocą rodzinie. Monitorowanie rodzin z terenu Gminy Dobra .		
Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie Gminy Dobra. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskie Karty. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży. Włączanie się w kampanie i akcje na rzecz rodzin, współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującej się pomocą rodzinie , współpraca z Prokuraturą Rejonową i sądem rejonowym w Turku , podejmowanie działań edukacyjno- informacyjnych wśród rodziców w celu przeciwdziałania patologiom wśród dzieci i młodzieży , monitorowanie warunków życia i potrzeb rodzin w gminie Dobra ze szczególnym uwzględnieniem rodzin korzystających z pomocy społecznej	**KOMENDA POWIATOWA POLICJI – KOMISARIAT W DOBREJ**	**2026-2028**
Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskie Karty. Włączanie się w kampanie i akcje na rzecz rodziny,	**PLACÓWKI OŚWIATOWE Z TERENU GMINY DOBRA**	**2026-2028**

zapewnienie dzieciom z ubogich rodzin posiłków w szkole, pomoc w zaopatrzeniu dzieci w artykuły szkole i podręczniki, współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującej się pomocą rodzinie, promocja i realizacja programów profilaktycznych , terapeutycznych , psychoedukacyjnych skierowanych do rodzin i dzieci, organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych , promowanie aktywności młodego pokolenia poprzez wspieranie wolontariatu, realizacja projektów na rzecz dzieci i młodzieży współfinansowanych z funduszy zewnętrznych , doskonalenie wiedzy i umiejętności kadry pracującej z dzieckiem i rodziną, wzbogacenie oferty edukacyjno – wychowawczych, zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami indywidualnego wsparcia w celu umożliwienia im prawa do kształcenia .		
Kształtowanie postaw kulturalnych i wychowanie przez sztukę, pobudzanie oraz wspieranie aktywności społecznej związanej z kulturą. Zachowanie i promowanie lokalnych tradycji kulturowych poprzez popularyzację kultury oraz współorganizację wydarzeń rozrywkowo-rekreacyjnych. Włączanie się w kampanie i akcje na rzecz rodziny, współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującej się pomocą rodzinie, organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych , promowanie aktywności młodego pokolenia poprzez wspieranie wolontariatu, realizacja projektów na rzecz dzieci i młodzieży	**CENTRUM KULTURY W DOBREJ**	**2026-2028**

współfinansowanych z funduszy zewnętrznych ,		
Wspieranie rozwoju rodziny poprzez promowanie czytania dzieciom, wzmacnianie więzi między dzieckiem a rodziną poprzez działania edukacyjne, warsztaty i spotkania, a także organizacja wydarzeń związanych z literaturą dla dzieci i ich opiekunów. Włączanie się w kampanie i akcje na rzecz rodziny , promowanie aktywności młodego pokolenia poprzez wspieranie wolontariatu,	**BIBLIOTEKA PUBLICZNA W DOBREJ**	**2026-2028**
Diagnozowanie trudności edukacyjnych, emocjonalnych i wychowawczych dzieci i młodzieży. Oferowanie wsparcia terapeutycznego i doradczego dla uczniów i rodziców. Wspólne opracowywanie planów wsparcia dla rodzin w trudnej sytuacji życiowej, kierowanie dzieci wymagających specjalistycznej diagnozy i terapii do poradni oraz koordynacji działań w zakresie pomocy psychologicznej i pedagogicznej dla rodzin. Włączanie się w kampanie i akcje na rzecz rodziny, współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującej się pomocą rodzinie, realizacja projektów na rzecz dzieci i młodzieży współfinansowanych z funduszy zewnętrznych , doskonalenie wiedzy i umiejętności kadry pracującej z dzieckiem i rodziną,	**PORADNIA PSYCHOLOGICZNO PEDAGOGICZNA W TURKU**	**2026-2028**
Podstawowa opieka i profilaktyka zdrowotna. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskie Karty. Włączanie się w	**ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ W DOBREJ**	**2026-2028**

kampanie i akcje na rzecz rodziny , organizowanie bezpłatnych badań dla mieszkańców Gminy .		
Wspieranie działań na rzecz rodziny oraz upowszechnianie pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny. Włączanie się w kampanie i akcje na rzecz rodziny.	**PARAFIE Z TERENU GMINY DOBRA**	**2026-2028**
Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej. Włączanie się w kampanie i akcje na rzecz rodziny, działania korekcyjno – edukacyjne dla osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej, realizacja projektów na rzecz dzieci i młodzieży współfinansowanych z funduszy zewnętrznych ,	**ORGANIZACJE POZARZĄDOWE**	**2026-2028**
Zagospodarowanie czasu wolnego oraz włączanie się w kampanie i akcje na rzecz rodziny. Zagwarantowanie bezpieczeństwa rodzinom z terenu Gminy Dobra.	**OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE**	**2026-2028**
Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, oferowanie pomocy w poszukiwaniu pracy, organizacja szkoleń oraz przyznawanie zasiłków. Wspólne kierowanie osób z rodzin potrzebujących wsparcia do programów aktywizacyjnych, pomocy w znalezieniu zatrudnienia. Włączanie się w kampanie i akcje na rzecz rodziny ,współpraca z instytucjami z terenu gminy zajmujących się pomocą rodzinie ,upowszechnianie pozytywnych	**POWIATOWY URZĄD PRACY W TURKU**	**2026-2028**

wzorców funkcjonowania rodziny, doskonalenie wiedzy i umiejętności kadry pracującej z dzieckiem i rodziną,		

Wskazane cele oraz zaproponowane zadania określone w Programie są przede wszystkim realizowane przez instytucje o zasięgu gminnym we współpracy z instytucjami powiatowymi, do zadań których należy praca z rodziną i dzieckiem oraz organizacje pozarządowe i inne podmioty realizujące zadania zlecone przez Gminę Dobra.

Dzięki realizacji założonych celów i zakładanych zadań przez poszczególne podmioty i instytucje zakłada się, że zostaną stworzone odpowiednie warunki i możliwości dla wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie. Ponadto zakłada się rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie, a w konsekwencji poprawę funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i wymagających wsparcia.

V . REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem programu będzie Kierownik Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej. Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Urząd Miejski w Dobrej , Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej , Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, placówki kultury .

Partnerami w realizacji działań są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Urząd Pracy, ośrodki leczenia uzależnień, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, ośrodki wsparcia, grupy samopomocowe, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościół, związki wyznaniowe , ochotnicze straże pożarne i społeczność lokalna.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dobra na lata 2026-2028 są rodziny zamieszkujące teren gminy Dobra, w szczególności rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym oraz rodziny wymagające wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych.

Program kierowany jest głównie do: rodzin niepełnych, rodzin wielodzietnych, rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, małoletnich matek, rodzin wychowujących dzieci do lat 5, rodzin zmagających się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania, rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka

VII. FINANSOWANIE

Źródłami finansowania działań zawartych w Gminnych Programie Wspierania Rodziny na lata 2026- 2028 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Dobra, środków pozyskiwanych z innych źródeł, jak również środków własnych podmiotów uczestniczących w realizacji zadań Programu.

VIII . MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitoring programu będzie prowadzony z wykorzystaniem informacji oraz danych ze sprawozdań dostępnych na poziomie gminy, uzyskiwanych od podmiotów i partnerów uczestniczących w realizacji zadań. Celem monitoringu będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia rozbieżności między założeniami a rezultatami, założenia będą weryfikowane i dostosowywane do potrzeb grupy docelowej.

Zebrane informacje zostaną wykorzystane do opracowania sprawozdania podsumowującego cały okres realizacji programu, zawierającego wnioski i rekomendacje na przyszłość. W myśl art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku sprawozdanie roczne za poprzedni rok z realizacji Programu Wspierania Rodziny oraz potrzeby związane z realizacją zadania przedstawi

Radzie Miejskiej i Burmistrzowi Dobrej Kierownik Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do dnia 31 marca każdego roku.

XI. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Dobra na lata 2026–2028 stanowi kompleksową odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby rodzin, w szczególności tych, które napotykają trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Jego głównym celem jest stworzenie systemowych i zintegrowanych działań wspierających, które przyczynią się do poprawy jakości życia rodzin oraz zapewnienia dzieciom i młodzieży warunków do prawidłowego rozwoju.

Realizacja Programu opiera się na współpracy wielu instytucji i środowisk lokalnych, a jego powodzenie uzależnione jest zarówno od skuteczności wdrażanych rozwiązań, jak i od aktywnego udziału samych rodzin. Tylko przy zaangażowaniu wszystkich uczestników życia społecznego możliwe będzie osiągnięcie trwałych efektów w postaci wzmocnienia więzi rodzinnych, poprawy funkcjonowania rodzin oraz ograniczenia zjawisk kryzysowych i dysfunkcyjnych.

Program zakłada nie tylko niesienie pomocy, ale przede wszystkim aktywizację rodzin do podejmowania działań na rzecz poprawy swojej sytuacji życiowej. W dłuższej perspektywie przyczyni się to do zwiększenia poczucia odpowiedzialności, bezpieczeństwa i samodzielności członków rodzin, co jest fundamentem prawidłowo funkcjonującej wspólnoty lokalnej.

Wdrożenie i konsekwentna realizacja założeń Programu będą miały istotny wpływ na rozwój polityki prorodzinnej Gminy Dobra, przyczyniając się do budowania silnej, świadomej i wspierającej się społeczności lokalnej. Jednakże sukces Programu zależy w dużej mierze od zaangażowania samych członków rodzin i ich motywacji do wprowadzenia zmian w swoim życiu.

RADA MIEJSKA W DOBREJ

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Dobrej
Cezary Madaj